

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Samrådsmöte/utbildningstillfälle ÄFO 2

2023-05-31

Jan-Erik Dalmo
Vilthandläggare

Agenda

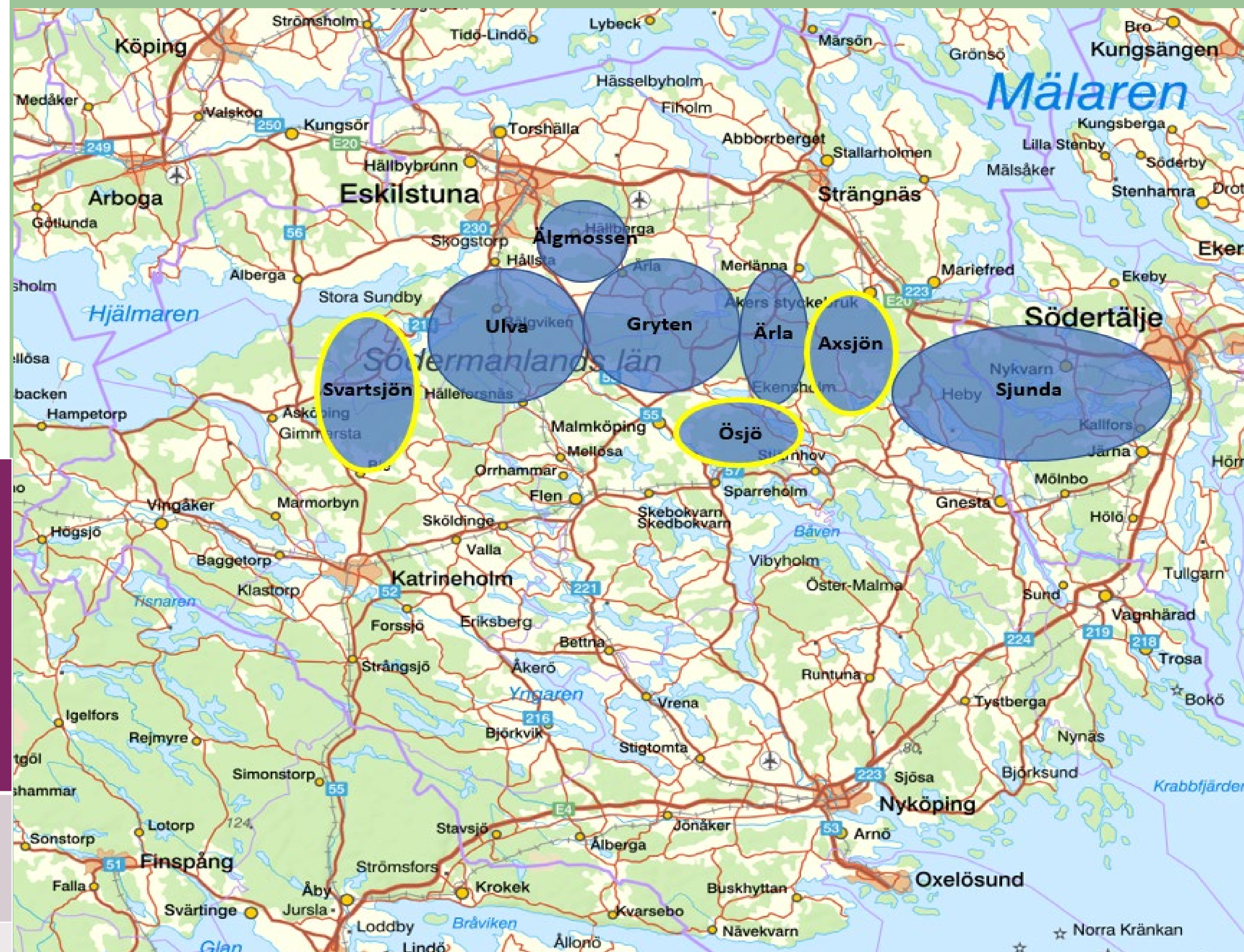
- Preliminärt inventeringsresultat varg
- Aktuella processer i vargförvaltningen – miniminivåer
- LST moose – skattningar av vargpredationen på älg i Södermanland

Preliminärt inventeringsresultat 2022/2023 varg

Tabell över revir och uppskattat antal i Södermanland

	Antal familjegrupper med föryngring	Antal revirmarker ande par	Antal revir	Uppskattat antal med omräknelsefaktor *10 på fam.grupp med föryngring
2022/2023	4,5 st *	3 st *	7,5 st*	45 individer *
2021/2022	1,5 st	3 st	4,5 st	15 individer

*preliminära siffror som kan komma att ändras.

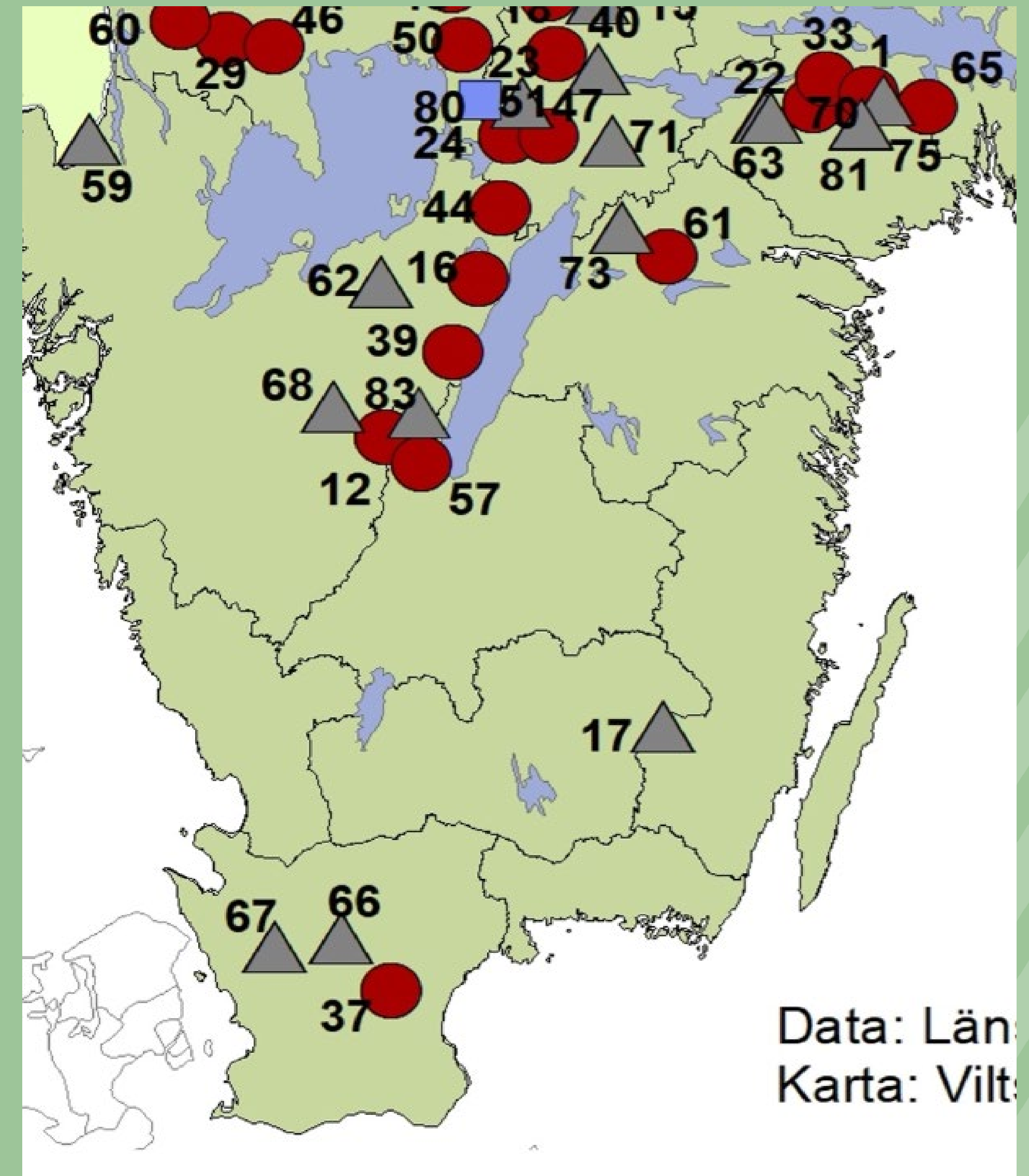

Inventeringsperiod för varg:
1 oktober – 31 mars

Det preliminära resultatet varg Södra förvaltningsområdet 2022/2023

Till höger är en översiktskarta
av södra förvaltningsområdet

- Prick är en familjegrupp
- Triangel är revirmarkerande
par

Miniminivåer

Ärendenummer
NV-02105-23

**Naturvårdsverkets vägledning
om översyn av miniminivåer för
björn, varg, järv och lodjur
2023**

Miniminivåer

Det här är den tredje miniminivåprocessen sedan regionaliseringen av rovdjursförvaltningen infördes. Sedan den senaste miniminivåprocessen har hemställan om förordningsändringar lämnats in till regeringen av länsstyrelser och Naturvårdsverket. Den 4 augusti 2022 beslutade regeringen om ändringar i jaktförordningen, förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, och förordning om viltförvaltningsdelegationer (2009:1474). Ändringarna i förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn trädde i kraft den 1 november 2022 och innebär i korthet följande.

Miniminivåerna för de stora rovdjuren ska anges i antal individer.

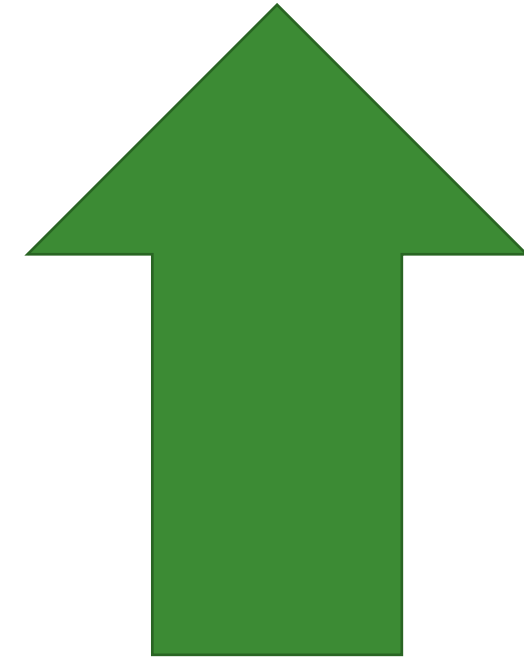
- Efter förslag från samverkansråden kommer Naturvårdsverket att fastställa miniminivå för varg på rovdjursförvaltningsområdesnivå.
- För björn, järv och lo ska länsstyrelserna lämna förslag på länsvisa miniminivåer.
- De förslag till miniminivåer som samverkansråden lämnar till Naturvårdsverket får inte innebära att upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras.

Miniminivåer

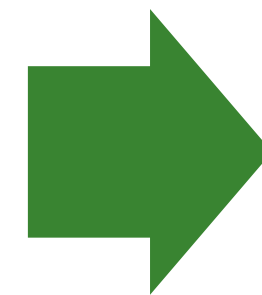
Tabell 1. Rapporterat referensvärde till EU 2014 och 2019 i antalet individer.

Årtal	Björn	Varg	Järv	Lo
2014	1400	270	600	870
2019	1400	300	600	870

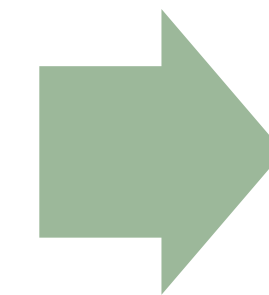
Processen för miniminivåer

Länsstyrelsen förbereder underlag

Lyfter i ett möte med arbetsutskottet

Prövning om godkännande i delegationen

Miniminivåprocessen

Målet med processen är att ta fram miniminivåer som Naturvårdsverket kan fastställa. Det ställer krav på att de olika stegen i processen sker löpande och att samverkansråden, länsstyrelserna och viltförvaltningsdelegationerna förstår vad som förväntas då man är delaktig i processen. Det ställer också höga krav på att man samverkar sinsemellan så att de förslag som tas fram under processen tillsammans summerar upp till referensvärdena för arterna. De förslag som Samverkansråden lämnar in ska kunna fastställas av Naturvårdsverket, dvs referensvärdena för arterna ska uppnås.

Miniminivåprocessen

Det förslag till miniminivåer som en viltförvaltningsdelegation ska godkänna bör grunda sig på det senast fastställda inventeringsresultatet. I de fall det är lämpligt bör godkännandet av förslaget istället grunda sig på bästa tillgängliga kunskap, tex en trend över tid (3 år) för utvecklingen av den aktuella arten för att minimera effekten av fluktuerande stammar och eventuellt bristande inventeringsunderlag vid ett givet år. Viltförvaltningsdelegationens godkännande ska bidra till att summan av länsstyrelsernas och samverkansrådets förslag till miniminivåerna motsvarar referensvärdet för arten. Detta ställer stora krav på att alla parter i processen samråder sinsemellan.

Förebyggande åtgärder

Bidrag till förebyggande åtgärder för att minska risk för skador av vilt

Skyddsväst till hund mot vargangrepp

Du kan söka bidrag till skyddsväst för jakthundar samt för eftersökshundar och räddningshundar inom Södermanlands län. Bidraget finns att söka, för västar inköpta innevarande kalenderår. Ansökan behöver inkomma senast den 30 december samma kalenderår som skyddsvästen inhandlats.

Här kan du läsa mer om ansökan om bidrag för skyddsväst

Rovdjursavvisande stängsel

Du kan söka bidrag till uppförande av rovdjursavvisande stängsel. Bidrag kan också ges till andra åtgärder som bedöms ha tillräcklig förebyggande effekt för att motverka skador.

Ansökan görs på Sveriges Lantbruksuniversitets blankett och lämnas sedan in till länsstyrelsen.

Vid frågor:

Johanna.thelin@lansstyrelsen.se

010-223 47 99

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Anmäl skador på tamdjur orsakade av rovdjur

Om dina tamdjur blivit skadade av rovdjur ska du omedelbart ringa Länsstyrelsens besiktningsman. Det är mycket viktigt att alla skador som misstänks vara orsakade av rovdjur anmäls till besiktningsmannen. Ersättning kan betalas ut om besiktningen visar att skadan orsakats av lodjur, varg, kungsörn eller björn.

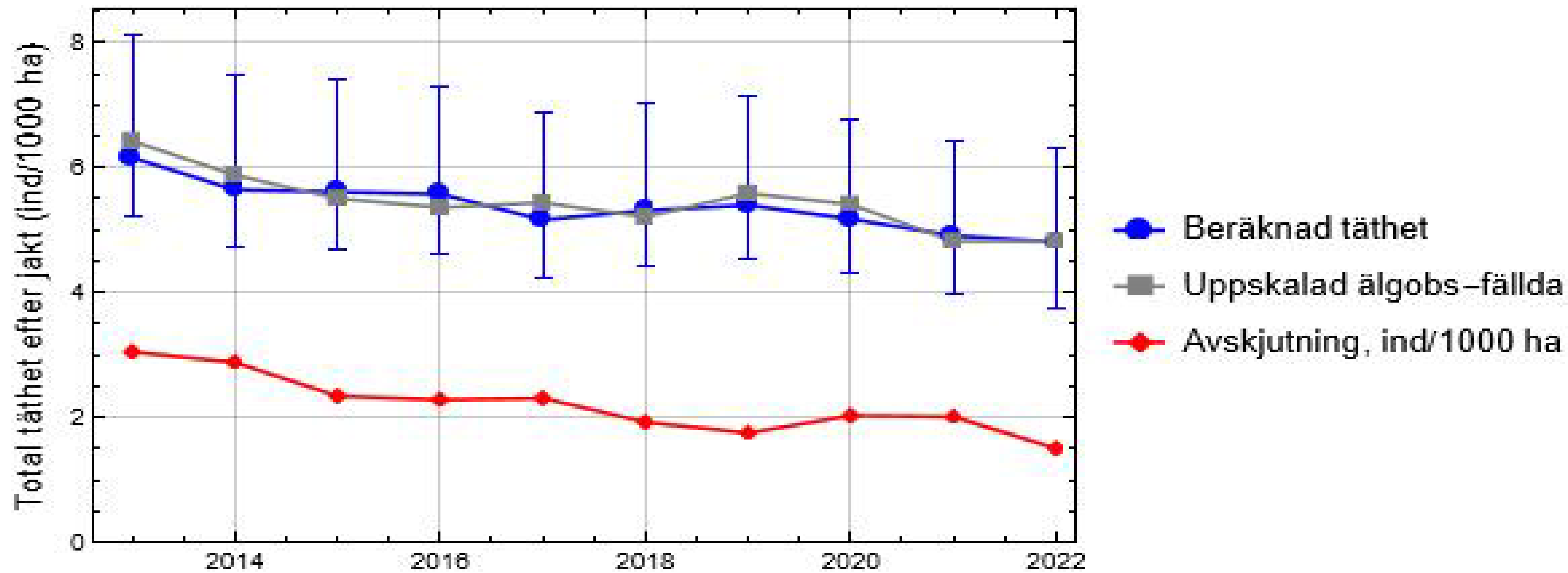
Besiktningsmännen är utsedda av Länsstyrelsen och utbildade av Viltskadecenter.

Om dina tamdjur utsätts för rovdjursangrepp:
Ring 010-223 41 80

[Information vid rovdjursangrepp på tamdjur](#)

LST moose – avskjutning och älgobs!

ÄFO 2

Beräknad dödlighet (antal) utöver jakt och trafik per år

År avser året när jakten startar. Handjur och hondjur inkluderar både vuxna och kalvar.

År	Handjur, u	Hondjur, u	Antal varg	Vargdöda	Vargdöda	Vargdödade, totalt
2013	32	48	0	0	0	0
2014	29	44	0	0	0	0
2015	30	45	0	0	0	0
2016	29	44	0,5	3	4	7
2017	25	38	0,5	3	4	7
2018	27	43	1,5	9	12	21
2019	26	40	1,5	9	13	22
2020	26	41	1,5	9	12	21
2021	24	39	4,5	25	35	60
2022	23	36	5,5	26	42	68

Älgstammens storlek	Efter senaste jakt																												
Antal älgar per 1000 ha		<=	Beräknat värde	4,8																									
Månad angiven täthet	1																												
Älgstammens egenskaper			Enligt Älgobs	Beräknade värden						Beräknad dödlighet (antal) utöver jakt och trafik per år Handjur och hondjur inkluderar både vuxna och kalvar. År avser året när jakten startar.																			
% tjur av vuxna		<=	38							Rapporterad trafikdödlighet																			
Antal kalvar per vuxet hondjur		<=	0,61							År	Handjur	Hondjur	Antal vargrevir	Tjurar	Kor	Kalvar	Oidentifierade	Totalt											
Månad flyginventering										2013	32	48	0	12	15	10	1	38											
										2014	29	44	0	19	19	8	1	47											
										2015	30	45	0	14	13	4	3	34											
										2016	29	44	0,5	21	21	12	2	56											
										2017	25	38	0,5	27	25	12	13	77											
										2018	27	43	1,5	22	25	23	8	78											
										2019	26	40	1,5	17	17	14	13	61											
										2020	26	41	1,5	13	16	14	17	60											
										2021	24	39	4,5	21	20	17	19	77											
										2022	23	36	5,5	17	14	6	9	46											
										Medel: 18,4 19,0 12,7 8,6 58,7																			
										Medel inkluderar ej sista årets data eftersom det ej är avslutat																			
Dödlighet utöver jakt	Rovdjur	Trafik	Övrigt																										
Antal vuxna tjurar per år		0	0	Fyll i bedömda dödligheter																									
Antal vuxna hondjur per år		0	0	Se tabellerna till höger för beräknat antal för tidigare år																									
Antal kalvar efter jaktstart per år		0	0																										
Summa		68	59	59	Summorna ges som förslag baserat på info till höger																								
		<i>Eventuella älgar som dödat av björn ingår i summan under övrigt</i>																											
Kommentarer		<i>Information om vargpredation återfinns i resultatfilens flik "Dödlighet"</i>																											
I Älgfrode ska cellerna till vänster om symbolen <= ovan fyllas i med de värden som anges i kolumn E direkt till höger om symbolen i den här fliken											Älgpopulationens sammansättning (beräknad) efter jakt 2022/2023																		
Som underlag för att fylla i Dödlighet utöver jakt i prognosen återfinns beräknade värden från tidigare år i tabellen till höger. I den tabellen anges endast värden för handjur,											Andel av populationen (%)																		
											Tjurar	Kor/kvigor	Kalvar																
											28	51	21																

Älgstar
Antal ä
Månad
Älgstar
% tjur a
Antal k
Månad
% tjurk
Dödlig
Antal v
Antal v
Antal k
Summa

Älgstammens egenskaper

	Enligt Älgobs
% tjur av vuxna	38%
Antal kalvar per vuxet hondjur	0,61

Enligt flyg-inventering

Älgstammens egenskaper

	Vid jaktstart
% tjurar av vuxna	38%
Antal kalvar per vuxet hondjur	0,61

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar	50%
---------------------------	-----

Vid jaktstart

% tjurkalv av alla kalvar	50%
---------------------------	-----

Dödlighet utöver jakt

	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar per år	7	21	21
Antal vuxna hondjur per år	13	22	22
Antal kalvar efter jaktstart per år	43	16	16

Dödlighet utöver jakt

	Totalt
Antal vuxna tjurar per år	49
Antal vuxna hondjur per år	57
Antal kalvar efter jaktstart per år	75

alt
38
47
34
56
77
78
61
60
77
46

	68	59	59	Summorna ges som förslag baserat på info till höger	2022	23	36	5,5		17	14	6	9	46	
	<i>Eventuella älgar som dödas av björn ingår i summan under övrigt</i>									Medel:	18,4	19,0	12,7	8,6	58,7
Kommentarer	<i>Information om vargpredation återfinns i resultatfilens flik "Dödlighet"</i>									<i>Medel inkluderar ej sista årets data eftersom det ej är avslutat</i>					
I Älgfrode ska cellerna till vänster om symbolen <= ovan fyllas i med de värden som anges i kolumn E direkt till höger om symbolen i den här fliken					Älgpopulationens sammansättning (beräknad) efter jakt 2022/2023										
					Andel av populationen (%)										
Som underlag för att fylla i Dödlighet utöver jakt i prognosen återfinns beräknade värden från tidigare år i tabellen till höger. I den tabellen anges endast värden för handjur,					Tjurar										
					Kor/kvigor										
					Kalvar										
					28										
					51										
					21										

Planerad avskjutning 22/23

Vuxen	Handjur	Hondjur	Kalv	Totalt
10	5	5	7	17
14	7	7	11	25
11	5	6	11	22
0	0	0	1	1
14	6	8	15	29
12	6	6	18	30
0	0	0	23	23
7	3	4	10	17
6	3	3	8	14
14	7	7	14	28
9	4	5	12	21
5	5	0	23	28
6	3	3	10	16
6	3	3	6	12
3	2	1	12	15
6	3	3	10	16
8	3	5	13	21
8	2	6	8	16
10	4	6	15	25
13	7	6	20	33
12	6	6	12	24
4	2	2	5	9
10	4	6	15	25
188	90	98	279	467

Faktisk avskjutning 22/23

Vuxen	Handjur	Hondjur	Kalv	Totalt
5	2	3	5	10
14	7	7	6	20
13	7	6	3	16
0	0	0	0	0
10	4	6	10	20
16	9	7	18	34
0	0	0	15	15
5	2	3	2	7
6	4	2	8	14
14	7	7	18	32
8	4	4	11	19
5	5	0	16	21
3	2	1	3	6
6	4	2	5	11
6	3	3	16	22
11	6	5	4	15
7	4	3	14	21
8	4	4	13	21
10	4	6	6	16
8	5	3	11	19
10	7	3	7	17
3	2	1	4	7
9	3	6	12	21
177	95	82	207	384

Planerad avskjutning ÄFO-planen

Planerad avskjutning

Start-år

Minst ett års avskjutning, beslutsdatum och diarienummer för skötselplanen är obligatoriskt

	Handjur	Hondjur	Kalv
2023/2024	<input type="text" value="38"/>	<input type="text" value="57"/>	<input type="text" value="117"/>
2024/2025	<input type="text" value="38"/>	<input type="text" value="57"/>	<input type="text" value="117"/>
2025/2026	<input type="text" value="38"/>	<input type="text" value="57"/>	<input type="text" value="117"/>

Älgförvaltningsplan

Beslutsdatum (obligatoriskt)

Diarienummer (obligatoriskt)

Giltig tom:2025/2026